

ІНСТРУКЦІЯ
щодо врегулювання конфліктних ситуацій
у комунальному закладі вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

1. Загальні положення

Дана Інструкція передбачає комплекс заходів щодо визначення політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, які можливі під час здійснення освітнього процесу між студентами, а також між студентами та науково-педагогічними працівниками академії.

Політика Хортицької національної академії щодо подолання можливих конфліктних ситуацій між працівниками академії та студентською молоддю, або між студентами академії, полягає у створенні такого освітнього середовища, яке б унеможливило виникнення будь-яких конфліктних ситуацій, яке базується на загальнолюдських цінностях поваги один до одного, прагнення до миру та злагоди, виявлення чутливого ставлення до оточуючих, не сприйняття не правдивої інформації щодо інших осіб, недоречності грубості, егоїстичності, непередбачуваності, проявів агресивності, прагнення до зверхності тощо.

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальних домагань, фактів дискримінації або сегрегації, корупційних проявів тощо) передбачає комплекс організаційно-методичних заходів, направлених на локалізацію та ефективно вирішення зазначених конфліктів.

Конфлікт (від латинської «conflictus» – зіткнення) – це зіткнення різноспрямованих сил (цінностей, інтересів, поглядів, цілей, позицій) суб'єктів – сторін взаємодії, що призводить до активних дій, ускладнень, боротьби, у якій кожна зі сторін намагається зайняти позицію, не сумісну з інтересами іншої сторони.

Залежно від сторін, між якими виникла конфліктна ситуація, всі конфлікти у внутрішньому середовищі закладу вищої освіти поділяються на такі види:

- внутрішньоособистісні, які виникають на рівні однієї особистості (між викладачем та студентом);
- міжособистісні, які виникають між двома особистостями (між двома студентами);
- внутрішньогрупові, які виникають всередині групи (зокрема між конкретним студентом і групою);
- міжгрупові, які виникають між відповідними соціальними групами, причому, як усередині організації, так і за її межами (наприклад, між двома кафедрами академії).

Сексуальні домагання – це дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично, що принижують або ображають осіб, які перебувають у певних трудових (службових, навчальних тощо) відносинах.

Видами сексуальних домагань є:

- примушування до небажаних статевих стосунків;
- торкання до інтимних частин тіла без згоди партнера;
- примушування займатись проституцією;
- примушування спостерігати за статевими актами;
- використання сексуальних натяків, жестів або інших дій, що можуть образити чи принизити іншу людину.

Дискримінація – це рішення, дії або бездіяльність, спрямовані на обмеження або привілеї стосовно особи, або групи осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками, якщо вони унеможливають визнання і реалізацію на рівних підставах прав і свобод людини і громадянина.

На сучасному етапі виділяють такі види дискримінації:

- пряма дискримінація (коли до певної особи або групи осіб ставляться менш прихильно ніж до інших);
- не пряма дискримінація (коли до особи або до певної групи осіб формально відносяться однаково, але порушують їх права, які передбачені Конституцією та законами України);
- підбурювання до дискримінації – це вказівки, інструкції або заклики до дискримінації особи або групи осіб за їх певними ознаками;
- утиск – це небажана для особи або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками.

Сегрегація – це різновид дискримінації, який полягає у фактичному чи юридичному відокремленні, в межах закладу, тих суспільних груп, які відрізняються за расовими, гендерними, соціальними, релігійними, мовними чи іншими ознаками, та в обмеженні їхніх прав.

Корупція – це використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей, з метою одержання нею неправомірної вигоди, зловживання владою або службовим становищем.

2. Порядок дій при виникненні конфліктних ситуацій

В залежності від виду і характеру конфліктної ситуації, яка виникла або може виникнути, алгоритм дій її учасника повинен включати наступне:

1. Визначитись з характером конфлікту, тобто зрозуміти що відбувається і які можливі наслідки розростання такого конфлікту.
2. В залежності від виду конфлікту (внутрішньо особистісний, міжособистісний, внутрішньо груповий, між груповий) поставити до відома певну посадову особу академії – старосту групи, куратора групи, завідувача кафедри, декана факультету, голову студентського уряду, проректора академії.
3. Діяти за їх вказівками щодо припинення конфлікту або його локалізації.

У разі виникнення фактів сексуальних домагань з боку студентів або науково-педагогічних працівників, студенти повинні діяти таким чином:

1. Зрозуміти конкретні наміри особи, яка здійснює факт домагання (можливо це звичайний флірт або все ж таки сексуальне домагання).

2. Ні в якому разі не вибачати такої поведінки і ставити до відома певних посадових осіб – куратора групи, декана факультету, проректора академії, а якщо факти сексуальних домагань є явними – то й звертатись до правоохоронних органів, телефонуючи до поліції за телефоном 102.

3. Подолати страх розповсюдження такої інформації щодо Вас, бо це є одним з важливих моментів притягнення дійсно винних до кримінальної відповідальності і проведення справедливого розслідування таких фактів.

4. Зібрати самостійно докази на підтвердження фактів сексуальних домагань стосовно Вас (СМС-повідомлення, аудіо запис телефонних розмов, свідчення очевидців, фото-фіксація певних дій тощо).

5. У разі необхідності передати зібрані докази органам досудового розслідування.

При виявленні можливих фактів дискримінації або сегрегації стосовно окремих студентів або їх груп, потрібно:

1. Надати таку інформацію для відповідного реагування куратору навчальної групи, декану факультету, голові студентського уряду, проректору академії або скористатися «Скринькою довіри».

2. По можливості, створити у навчальній групі атмосферу несприйняття та засудження фактів дискримінації або сегрегації.

Якщо студент став жертвою вимагання неправомірної вигоди з боку викладача, він повинен:

1. Не боятись розголосу такої ситуації і повідомити про такий факт керівництво академії – декана факультету та проректора академії.

2. У разі побоювань щодо ефективності реагування на його скаргу або з інших міркувань, студент може скористатись «Скринькою довіри» або зателефонувати до поліції за телефоном 102.

3. Під час проведення службової перевірки або досудового розслідування за вказаним фактом, надавати вірогідні свідчення і сприяти встановленню істини.